

Vodič kroz rad tijela u etičkom postupku i primjeri dobre prakse

1. UVOD

Donošenjem Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu 15. svibnja 2007. godine i imenovanjem prvog saziva Etičkog savjeta 17. siječnja 2008. godine, Sveučilište je počelo razvijati praksu postupanja pred tijelima i sam rad tijela koja sudjeluju u etičkim postupcima na razini Sveučilišta i njegovih sastavnica. Višegodišnjim praćenjem i proučavanjem rada tih tijela, Etički savjet je stekao uvid u probleme, izazove, te dobre i loše prakse pri vođenju etičkih postupaka.

2. CILJ

U skladu s navedenim, kao i ovlastima koja mu daje Etički kodeks, Etički savjet priredio je ovaj Vodič¹ čiji je cilj dati članovima akademske zajednice i dionicima etičkih postupaka na Sveučilištu u Zagrebu i njegovim sastavnicama pojašnjenja i smjernice za uspostavu i održavanje učinkovitog sustava standarda ponašanja sukladno Etičkom kodeksu.

3. POJMOVI I SKRAĆENI NAZIVI

Pojmovi i skraćeni nazivi tijela ili postupaka koji se spominju u ovom Vodiču su sljedeći:

- Sveučilište – Sveučilište u Zagrebu
- sastavnice – sastavnice Sveučilišta u Zagrebu
- Etički kodeks – Etički kodeks Sveučilišta u Zagrebu
- Etički savjet – Etički savjet Sveučilišta u Zagrebu
- etičko povjerenstvo sastavnice – povjerenstvo imenovano u skladu s člankom 30. Etičkog kodeksa
- etičko povjerenstvo Sveučilišta (stalno ili *ad hoc*) – povjerenstvo imenovano u skladu s člankom 32. Etičkog kodeksa
- savjetnik za etička pitanja – osoba imenovana u skladu s člankom 34. stavak 3. Etičkog kodeksa
- Vodič – Vodič kroz rad tijela u etičkom postupku i primjeri dobre prakse

---

¹ Izrazi koji se koriste u ovom dokumentu, a koji imaju rodno značenje, bez obzira jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

4. ETIČKO POVJERENSTVO SASTAVNICE

A / POKRETANJE I VOĐENJE POSTUPKA

Etičko povjerenstvo sastavnice temeljno je tijelo postupanja u etičkim pitanjima. **Svako etičko pitanje nastalo na sastavnici treba se rješavati unutar sastavnice pred nadležnim etičkim povjerenstvom.** Kada Etički savjet zaprimi predmet, predstavku, zahtjev ili bilo koji drugi dopis kojim se traži pokretanje, vođenje ili kontrola nekog etičkog postupka, Etički savjet prvo utvrđuje je li isti prošao propisanu proceduru na sastavnici. Ukoliko se utvrdi da to nije slučaj, Etički savjet će podnositelja uputiti na pokretanje postupka pred nadležnim etičkim povjerenstvom sastavnice. Osim što je sastavnica upućena u konkretna ponašanja koja se na njoj događaju, svrha ovakvog postupanja Etičkog savjeta je i jačanje odgovornosti sastavnice za promicanje etičnog ponašanja na samoj sastavnici a ujedno i na Sveučilištu.

Postupak pred etičkim povjerenstvo sastavnice pokreće se zahtjevom za davanjem mišljenja o sukladnosti određenog djelovanja ili ponašanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa. Praksa je pokazala kako često dolazi do upućivanja ovog zahtjeva ili od neovlaštene osobe ili neovlaštenom tijelu ili dioniku stoga je potrebno naglasiti kako **zahtjev za pokretanje postupka podnosi isključivo dekan sastavnice ili rektor i to po osobnoj inicijativi ili na prijedlog drugih članova i tijela akademske zajednice.** Ako se pak radi o davanju mišljenja o postupanju dekana, podnositelj zahtjeva obraća se **fakultetskom / akademjskom vijeću** sastavnice koje će većinom glasova svih članova odlučiti o pokretanju postupka. U slučaju da se radi o davanju mišljenja o postupanju rektora, inicijator se obraća **Senatu** koje će većinom glasova svih članova odlučiti o pokretanju postupka.

Podnositelj zahtjeva treba obavijestiti inicijatora o statusu njegove inicijative, odnosno je li postupak po istoj pokrenut. Isto tako, podnositelj zahtjeva treba obavijestiti drugu stranu u postupku da je pokrenut postupak o sukladnosti njegova postupanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa. Ove obavijest podnositelj zahtjeva realizira dostavljanjem svoga zahtjeva, a ne zahtjeva inicijatora. Navedenim stranama se kasnije treba dostaviti mišljenje (vidi str. 6). Podnositelj zahtjeva nema ovlasti komunicirati s nadležnim etičkim povjerenstvom niti istome davati upute.

Bez obzira na koga se zahtjev odnosi i bez obzira kojem se tijelu upućuje, **zahtjev za davanje mišljenja mora sadržavati** opis načelnog pitanja o kojem je riječ, opis konkretnog ponašanja za koje se traži mišljenje, te navod odredbe Etičkog kodeksa o načelu odnosno ponašanju za koje se traži mišljenje, a prilaže mu se i relevantna dokumentacija.

Zbog ujednačavanja prakse ističemo kako u slučaju odlučivanja o pokretanju postupka zbog postupanja dekana odnosno rektora fakultetsko / akademjsko vijeće ili Senat **ne raspravlja obrazloženje zahtjeva i ne odlučuje o sukladnosti postupanja s načelima i pravilima Etičkog kodeksa,** već samo odlučuje o pokretanju postupka bez navođenja obrazloženja. Naime, niti jedno od navedenih tijela nije ovlašteno donositi mišljenja o sukladnosti postupanja s odredbama Etičkog kodeksa, već je na to ovlašteno etičko povjerenstvo.

Odluku o pokretanju postupka zbog postupanja dekana odnosno rektora donosi nadležno tijelo glasovanjem u obliku i načinu kako to propisuje statut ili drugi opći akt sastavnice. Etički postupak ne može se pokrenuti niti voditi protiv skupnog tijela (npr. povjerenstvo, odbor i sl.), odnosno ne može se propitivati sukladnost postupanja nekog skupnog tijela s

načelima i pravilima Etičkog kodeksa. S druge strane, skupno tijelo može biti pokretač postupka i to u slučaju kada se radi o davanju mišljenja o postupanju dekana (fakultetsko / akademijsko vijeće) ili rektora (Senat).

Iako Etički kodeks posebno ne opisuje situacije vođenja etičkog postupka prema pravilima Etičkog kodeksa u odnosu na ponašanje rektora i zaposlenika Sveučilišta koji nisu zaposlenici sastavnica (npr. zaposlenici stručnih službi Rektorata i drugih ustrojstvenih jedinica, centara i odjela Sveučilišta), tumačenjem članka 32. i 33. Kodeksa zaključuje se sljedeće:

1. U slučaju inicijative za pokretanje postupka u odnosu na ponašanje rektora, inicijator se treba obratiti Senatu Sveučilišta koji će donijeti odluku hoće li se pokrenuti postupak ili ne. U slučaju donošenja odluke o pokretanju postupka protiv rektora, Senat će donijeti i odluku o imenovanju etičkog povjerenstva za provođenje takvog postupka.
2. U slučaju inicijative za pokretanje postupka u odnosu na ponašanje zaposlenika Sveučilišta koji nije zaposlenik neke sastavnice Sveučilišta, inicijator se može obratiti rektoru radi pokretanja postupka i imenovanja povjerenstva. U tom slučaju rektor se obraća Etičkom savjetu radi prijedloga imenovanja *ad hoc* etičkog povjerenstva Sveučilišta za provođenje postupka.

U nastavku se daju **primjeri dobre prakse zahtjeva** za pokretanje postupka pred etičkim povjerenstvom sastavnice (P1) i zahtjeva za odlučivanje o pokretanju postupka zbog postupanja dekana (P2), kao i **primjer dobre prakse odluke** fakultetskog / akademijskog vijeća (P3).

P1

KLASA: 123-123/123
URBROJ: 123-123/123
Grad, 1. veljače 2014.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet / Akademija
Etičko povjerenstvo
n/r predsjednika Ime Prezime

**PREDMET: Zahtjev za davanjem mišljenja o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima
i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu
- traži se**

Na temelju članka 33. stavka 2. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu, molim Etičko povjerenstvo da razmotri ovaj zahtjev kao i popratnu dokumentaciju, te donese svoje mišljenje o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu, a u skladu s člankom 34. i 35. spomenutog Etičkog kodeksa.

Obrazloženje:

[Ovdje upisati tijek i opis događaja koji su doveli do sumnje u kršenje odredbi EK.]

S obzirom na sve gore naveden činjenice, molim Etičko povjerenstvo da razmotri počinjenje povrede Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu od strane Ime Prezime i to:

članak 19. Etičkog kodeksa – Plagiranje: **Svaki oblik plagiranja radova i ideja smatra se povredom Etičkoga kodeksa.** Svi članovi akademske zajednice koji sudjeluju u znanstvenoistraživačkom i umjetničkom radu **moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih radova** i umjetničkih djela autorstvo kojih im se pripisuje te točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili. (...)

Slijedom navedenoga, molim Etičko povjerenstvo da u propisanom roku donese svoje mišljenje o tome je li Ime Prezime svojim postupanjem prekršio navedenu odredbu Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu.

U privitku ovog zahtjeva dostavljam presliku cjelokupne dokumentacije koja se odnosi na ovaj predmet.

S poštovanjem,

dekan Fakulteta / Akademije
Ime Prezime

KLASA: 123-123/123
URBROJ: 123-123/123
Grad, 1. veljače 2014.

**Sveučilište u Zagrebu
Fakultet / Akademija
Fakultetsko / Akademijsko vijeće**

**PREDMET: Zahtjev za donošenjem odluke o pokretanju postupka pred Etičkim povjerenstvom
Fakulteta / Akademije radi donošenja mišljenja o sukladnosti postupanja dekana
Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu
- traži se**

Na temelju članka 33. stavka 3. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu, molim Fakultetsko / Akademijsko vijeće Fakulteta / Akademije da razmotri ovaj zahtjev kao i popratnu dokumentaciju, te donese odluku o pokretanju postupka pred Etičkim povjerenstvom Fakulteta / Akademije radi donošenja mišljenja o sukladnosti postupanja dekana Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu.

Obrazloženje:

[Ovdje upisati tijek i opis događaja koji su doveli do sumnje u kršenje odredbi EK.]

Obzirom na sve gore naveden činjenice, molim Fakultetsko / Akademijsko vijeće da razmotri počinjenje povrede Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu od strane dekana Ime Prezime i to:

članak 22. Etičkog kodeksa – Sukob interesa: **Svi članovi sveučilišne zajednice trebaju izbjegavati sukobe interesa** (sukob interesa mogu uzrokovati, na primjer, obiteljski odnosi, blisko prijateljstvo, intimne veze antagonizmi i sl.). (...)

Slijedom navedenoga, molim Fakultetsko / Akademijsko vijeće Fakulteta / Akademije da donese odluku o pokretanju postupka pred Etičkim povjerenstvom Fakulteta / Akademije radi donošenja mišljenja o sukladnosti postupanja dekana Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu

S poštovanjem,

Ime Prezime

KLASA: 123-123/123
URBROJ: 123-123/123
Grad, 1. veljače 2014.

Na temelju članka 33. stavak 3. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu i članka 1. Statuta Fakulteta / Akademije, Fakultetsko / akademijsko vijeće na svojoj 1. redovitoj sjednici od 20. listopada 2014. godine (t. 9.), donosi sljedeću

ODLUKU

I.

Ime Prezime podnio je 14. listopada 2014. godine Fakultetskom / Akademjskom vijeću zahtjev za davanje mišljenja o sukladnosti postupanja dekana Fakulteta / Akademije Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu u svezi donošenja odluke o zapošljavanju Ime Prezime na radno mjesto domara.

II.

Tajnim / javnim glasovanjem na 1. redovitoj sjednici Fakultetskog / Akademjskog vijeća od 20. listopada 2014. godine većinom glasova svih članova Fakultetskog / Akademjskog vijeća odlučeno je kako temeljem zahtjeva Ime Prezime iz točke I. ove Odluke **neće** biti pokrenut postupak pred Etičkim povjerenstvom Fakulteta / Akademije (od 25 članova njih 22 je bilo protiv, a 3 za).

III.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Prodekan za nastavu Fakulteta / Akademije
Ime Prezime

Dostavljeno:

1 x Ime Prezime
1 x Etičko povjerenstvo Fakulteta / Akademije
1 x Tajništvo
1 x pismohrana Fakultetskog vijeća
1 x pismohrana

Nakon provedenog etičkog postupka, obveza je etičkog povjerenstva sastavnice donijeti mišljenje o sukladnosti ponašanja s odredbama i načelima Etičkog kodeksa.

Mišljenje mora sadržavati opis zahtjeva, navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koji su uzeti u obzir, stajalište je li ponašanje u skladu s Etičkim kodeksom ili nije, razloge za mišljenje, podatak je li mišljenje doneseno jednoglasno ili nije. Ako je u mišljenju utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati i ocjenu o težini povrede Etičkog kodeksa, stajalište o načinu na koji se moglo izbjeći kršenje Etičkog kodeksa, kao i stajalište o mjerama koje bi mogle pridonijeti da do takvih povreda ubuduće ne dolazi.

Mišljenje **potpisuju svi članovi** etičkog povjerenstva ukoliko je ono doneseno jednoglasno. Dakle, nije dobra praksa da jednoglasno doneseno mišljenje potpiše samo predsjednik etičkog povjerenstva. Ukoliko mišljenje nije donesen jednoglasno, potpisuju ga oni članovi koji su za njega glasali, a članovi koji su imali različito mišljenje od većine mogu svoja **izdvojena mišljenja** priložiti uz mišljenje povjerenstva.

Etičko povjerenstvo sastavnice svoje **mišljenje dostavlja isključivo podnositelju zahtjeva** za pokretanje postupka, dakle dekanu ili rektoru odnosno fakultetskom / akademijском vijeću ili Senatu.

Podnositelj zahtjeva zaprimljeno mišljenje dostavlja svim zainteresiranim osobama kao i Etičkom savjetu. Nije dobra praksa da se mišljenje ne dostavlja svim zainteresiranim osobama, kao i da mišljenje dostavlja samo etičko povjerenstvo, tajnik sastavnice i slično, veće je to u isključivoj obvezi podnositelja zahtjeva za pokretanje postupka.

Kao što je već rečeno, Etički savjet praćenjem i proučavanjem rada etičkih tijela stječe uvid u probleme, izazove, te dobre i loše prakse pri vođenju etičkih postupaka, a taj uvid Etički savjet dobiva upravo dostavljenim mišljenjima, stoga ponovno skrećemo pozornost na **obvezu dostavljanja mišljenja Etičkom savjetu**.

U nastavku se daje **primjer dobre prakse mišljenja** etičkog povjerenstva sastavnice (P4) i **primjer dobre prakse dostavljanja mišljenja** Etičkom savjetu (P5).

P4

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet / Akademija
Etičko povjerenstvo

Grad, 15. veljače 2014.

Sveučilište u Zagrebu
Fakultet / Akademija
Dekan
Ime Prezime

**PREDMET: Mišljenja o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima i pravilima
Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu
- dostavlja se**

Poštovani,

u skladu s Vašim zahtjevom (URBROJ: 123-113/123) od 1. veljače 2014. godine proveden je sljedeći postupak:

Etičko povjerenstvo je na temelju članka 33. Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu na svojoj sjednici održanoj 2. veljače 2014. godine raspravljalo o Vašem zahtjevu od 1. veljače 2014. godine. U zahtjevu je zatraženo davanje mišljenja o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu.

Razmatranjem materijala priloženih uz zahtjev utvrđeno je sljedeće:

[Ovdje upisati tijek i opis događaja koji su doveli do sumnje u kršenje odredbi EK.]

Etičko povjerenstvo je razmotrilo sve gore navedene dokumente i činjenice, naročito očitovanje o plagijatu Stručnog povjerenstva, te očitovanje Ime Prezime o nenamjernom plagiranju i njegovu ispriku. Slijedom navedenoga, članovi Povjerenstva nakon rasprave o zahtjevu dekana i pitanju plagiranja navedenog znanstvenog rada jednoglasno donose sljedeće

MIŠLJENJE

Postupak Ime Prezime nije u skladu s moralnim i etičkim načelima Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu, članak 19. koji glasi:

Članak 19. Etičkog kodeksa – Plagiranje: **Svaki oblik plagiranja radova i ideja smatra se povredom Etičkoga kodeksa.** Svi članovi akademske zajednice koji sudjeluju u znanstvenoistraživačkom i umjetničkom radu **moraju jamčiti za izvornost objavljenih znanstvenih radova** i umjetničkih djela autorstvo kojih im se pripisuje te točnost i poštenje u prikazivanju i navođenju informacija o porijeklu ideja i navoda kojima su se u radu koristili. (...)

Etičko povjerenstvo smatra da je Ime Prezime ovakvim postupkom prekršio načela i pravila Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu te naštetio ugledu Fakulteta / Akademije.

S obzirom da se na temelju dostavljenog mišljenja Stručnog povjerenstva za ocjenu izvornosti znanstvenog rada autora Ime Prezime, te na temelju osobnog očitovanja Ime Prezime nedvojbeno radi o kršenju načela članka 19. Etičkog kodeksa, Etičko povjerenstvo smatra da dodatni razgovori u smislu članka 34. stavak 2. Etičkoga kodeksa Sveučilišta u Zagrebu nisu potrebni.

Članovi Etičkoga povjerenstva
Ime Prezime, predsjednik
Ime Prezime, član
Ime Prezime, član

Dostaviti:

- Ime Prezime (osoba protiv koje se vodi etički postupak)
- Etički savjet Sveučilišta u Zagrebu
- pismohrana Etičkog povjerenstva Fakulteta / Akademije

KLASA: 123-123/123
URBROJ: 123-123/123
Grad, 1. veljače 2014.

Sveučilište u Zagrebu
Etički savjet
n/r predsjednika/ce
Ime Prezime

PREDMET: Mišljenje o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima i pravilima
Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu
- dostavlja se

Poštovani predsjedniče / poštovana predsjednice Etičkog savjeta, Ime Prezime,

na temelju članka 35. stavka 1. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu dostavljam Mišljenje o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu koje je donijelo Etičko povjerenstvo Fakulteta / Akademije, a u skladu s mojim zahtjevom temeljenim na članku 33. stavku 2. Etičkog kodeksa.

S poštovanjem,

dekan Fakulteta / Akademije
Ime Prezime

Prilozi:

1. Zahtjev za davanje mišljenja o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu (preslika)
2. Mišljenje o sukladnosti postupanja Ime Prezime s načelima i pravilima Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu (preslika)

5. ETIČKI SAVJET

Etički savjet je **savjetodavno tijelo** osnovano radi jedinstvenog tumačenja Etičkog kodeksa, koordiniranja djelovanja etičkih povjerenstava sastavnica i etičkih povjerenstava Sveučilišta u svrhu usmjeravanja djelovanja Sveučilišta na unapređenje etičkih standarda.

Etički savjet **ne djeluje kao drugostupanjsko tijelo** u odnosu na etička povjerenstva sastavnica već usmjerava njihov rad i upućuje ih u ispravnu, primjerenu i pravodobnu primjenu odredaba Etičkog kodeksa tijekom provođenja etičkog postupka.

Obveza dostavljanja mišljenja etičkih povjerenstava sastavnica Etičkom savjetu čini osnovu za praćenje i proučavanje prakse etičkih povjerenstava sastavnica, te unapređenje i stvaranje novih etičkih standarda.

Obveza je Etičkog savjeta pregledati i pročitati pristigla mišljenja etičkih povjerenstava. Na taj način utvrđuje se je li postupak proveden prema pravilima Etičkog kodeksa i je li mišljenje u skladu sa sveučilišnom etičkom praksom i tumačenjima Etičkog kodeksa.

Ukoliko Etički savjet zaključi kako je postupak proveden u skladu s odredbama Etičkog kodeksa i kako je mišljenje u skladu s dosadašnjom praksom, isto će Etički savjet prihvatiti. O toj činjenici Etički savjet neće posebno obavještavati sastavnicu.

Ukoliko Etički savjet zaključi kako nisu poštivane odredbe Etičkog kodeksa ili samo mišljenje odstupa od utvrđene prakse, obratit će se etičkom povjerenstvu sastavnice sa zamolbom za obrazloženjem. Dakle, u ovom slučaju **komunikacija** se odvija na razini Etičkog savjeta i etičkog povjerenstva sastavnice. U slučaju neostvarivanja ovakve komunikacije, Etički savjet će se obratiti dekanu sastavnice.

Etički savjet samo **iznimno postupa u konkretnim slučajevima**, a to će biti ukoliko u predviđenom roku tijelo ovlašteno za pokretanje postupka to ne učini, te u slučajevima zahtjeva za imenovanjem stalnog ili *ad hoc* sveučilišnog povjerenstva i savjetnika za etička pitanja.

U spomenutim slučajevima Etički savjet će uvijek prvo od nadležnog etičkog povjerenstva sastavnice tražiti obrazloženja određenih situacija i postupanja kako bi na cjelovitiji i kvalitetniji način došao do svih bitnih činjenica na kojima bi temeljio svoju odluku o pokretanju postupka, imenovanju savjetnika za etička pitanja ili predložio rektoru imenovanje sveučilišnog povjerenstva.

6. ETIČKO POVJERENSTVO SVEUČILIŠTA (stalno ili *ad hoc*)

Etička povjerenstva Sveučilišta **imenuje rektor na prijedlog Etičkog savjeta**, a mogu se osnivati kao stalna ili *ad hoc* povjerenstva.

Stalno etičko povjerenstvo Sveučilišta imenuje se u slučaju ako za trajne oblike znanstvene, umjetničke i nastavne djelatnosti ne postoji odgovarajuće etičko povjerenstvo sastavnice.

Ad hoc povjerenstvo se imenuje u slučaju kada na nekoj sastavnici nema nadležnog etičkog povjerenstva ili etičko povjerenstvo ne može ili ne želi djelovati; ako je etičko povjerenstvo sastavnice donijelo mišljenje koje je u suprotnosti s prijašnjom praksom i tumačenjem Etičkog kodeksa; ako etičko povjerenstvo sastavnice smatra da nije nadležno za donošenje mišljenja ili ako etičko povjerenstvo sastavnice smatra da na temelju zahtjeva i drugih primljenih podataka nije u mogućnosti donijeti mišljenje.

Kako bi imao uvid u sve segmente određenog predmeta za koje se predlaže osnivanje sveučilišnog povjerenstva, Etički savjet će se prvo **obratiti sastavnici ili nadležnom etičkom povjerenstvu sastavnice i tražiti obrazloženja** određenih situacija i postupanja. Na taj način Etički savjet stvara cjelovitu sliku o nekom etičkom predmetu ili pitanju i na učinkovit način može odlučiti o predlaganju rektoru imenovanja sveučilišnog povjerenstva.

Prilikom predlaganja članova sveučilišnog povjerenstva Etički savjet će prvenstveno predlagati članove akademske zajednice koji djeluju u istom ili bliskom znanstvenom području onome u kojem djeluju dionici etičkog postupka. U ovom slučaju pojam akademske zajednice ne ograničava se na Sveučilište u Zagrebu već se odnosi na ukupnost akademske zajednice.

Prije predlaganja članova sveučilišnog povjerenstva, Etički savjet će zatražiti suglasnost predloženog člana za sudjelovanjem u radu konkretnog etičkog povjerenstva.

Sveučilišno etičko povjerenstvo **donosi mišljenje** o sukladnosti određenog ponašanja s odredbama i načelima Etičkog kodeksa. Mišljenje sveučilišnog etičkog povjerenstva **nije drugostupanjsko**, ono ne mijenja niti zamjenjuje ili preinačuje postojeće mišljenje koje je donijelo etičko povjerenstvo sastavnice (ukoliko je isto doneseno) – ono djeluje snagom svoga autoriteta.

7. SAVJETNIK ZA ETIČKA PITANJA

Etičko povjerenstvo sastavnice može tražiti od Etičkog savjeta imenovanje savjetnika za etička pitanja koji bi **sudjelovao na sastancima i u radu etičkog povjerenstva sastavnice** u smislu obavještanja članova etičkog povjerenstva o praksi i stajalištima Etičkog savjeta te davanja drugih relevantnih obavijesti, a sve bez prava glasa.

Zahtjev za sudjelovanjem savjetnika za etička pitanja može tražiti predsjednik etičkog povjerenstva sastavnice, a odluku o imenovanju savjetnika za etička pitanja donosi Etički savjet.

Primjer dobre prakse postavljanja zahtjeva za imenovanjem savjetnika za etička pitanja daje se u nastavku.

P6

KLASA: 123-123/123
URBROJ: 123-123/123
Grad, 1. veljače 2014.

Sveučilište u Zagrebu
Etički savjet
n/r predsjednika/ce
Ime Prezime

PREDMET: Imenovanje savjetnika za etička pitanja
- *traži se*

Poštovani predsjedniče / poštovana predsjednice Etičkog savjeta, Ime Prezime,

molim Vas da u skladu s člankom 34. stavak 3. Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zagrebu imenujete osobu koja će kao savjetnik za etička pitanja sudjelovati u radu Etičkog povjerenstva Fakulteta / Akademije u predmetu po zahtjevu studenta Ime prezime.

Svu potrebnu dokumentaciju dostavljamo u prilogu ovog dopisa.

S poštovanjem,

predsjednik Etičkog povjerenstva
Fakulteta / Akademije
Ime Prezime

Prilozi:

1. Dopis
2. Očitovanje

8. IZVJEŠĆIVANJE I JAVNOST RADA

Etički savjet obvezan je jednom godišnje **podnijeti Senatu izvješće** o svome radu, te o provedbi i razvoju etičkih standarda na Sveučilištu.

Kako bi Etički savjet mogao što bolje i kvalitetnije izvijestiti Senat i akademsku zajednicu o svom radu, od akademske 2013./2014. godine uvedeno je godišnje **izvješćivanje o radu etičkih povjerenstava sastavnica**. Etička povjerenstva sastavnica podnose svoje izvješće na **obrascu** koji se daje u nastavku (O1).

Sjednice Etičkog savjeta su **javne**, a radi zaštite prava na privatnost ili drugih važnih razloga, javnost se može isključiti u onoj mjeri u kojoj je to potrebno. Mišljenja etičkih povjerenstava su **javna**, ali pri objavi Etički savjet ista može skratiti ili iz njega ukloniti osobne podatke.

Etički savjet objavljuje na mrežnim stranicama Sveučilišta u Zagrebu mišljenja etičkih povjerenstava kako bi pokazao dobru ili lošu praksu, a u cilju edukacije i promicanja prihvatljivih oblika ponašanja.

O1

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU – ETIČKI SAVJET
GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU ETIČKOG POVJERENSTVA SASTAVNICE SVEUČILIŠTA U ZAGREBU
ZA AKADEMSKU xxxx./xxxx. GODINU

I.	OPĆI PODACI	
	PITANJE	ODGOVOR
	Naziv sastavnice Sveučilišta u Zagrebu:	
	Ima li sastavnica imenovano Etičko povjerenstvo?	
	Ima li sastavnica imenovano neko tijelo usporedivo Etičkom povjerenstvu?	
	Predsjednik i zamjenik predsjednika Etičkog povjerenstva:	
	Članovi i zamjenici članova Etičkog povjerenstva:	
	Kontakt Etičkog povjerenstva (e-mail, telefon):	
	Je li sastavnica donijela Etički kodeks?	
	Je li sastavnica donijela neki dokument usporediv s Etičkim kodeksom?	
	Je li sastavnica donijela Postupovnik o radu Etičkog povjerenstva?	

II.	PODACI O RADU ETIČKOG POVJERENSTVA	
	PITANJE	ODGOVOR
	Broj zahtjeva zaprimljenih od dekana:	
	Broj zahtjeva zaprimljenih od Fakultetskog / Akademijškog vijeća:	
	Broj zaprimljenih anonimnih prijava:	
	Postupa li Etičko povjerenstvo po anonimnim prijavama?	
	Broj postupaka u kojima je utvrđeno kršenje načela i pravila Etičkog kodeksa:	
	Broj postupaka u kojima nije utvrđeno kršenje načela i pravila Etičkog kodeksa:	
U koliko je slučajeva utvrđeno kršenje načela Etičkog kodeksa?		
	Načelo mirnog uživanja prava	
	Načelo poštovanja integriteta i dostojanstva osobe	
	Načelo autonomije znanstvenog, umjetničkog i nastavnog rada	
	Načelo jednakosti i pravednosti	
	Prava na akademsku slobodu	
	Načelo profesionalnosti	
	Načelo poštovanja zakona i pravnih postupaka	
U koliko je slučajeva utvrđeno postojanje neprihvatljivih ponašanja iz Etičkog kodeksa?		
	Diskriminacija	
	Uznemiravanje	
	Predrasude	
U koliko je slučajeva utvrđena povreda etičkih pravila u nastavnom, znanstvenom i umjetničkom radu iz Etičkog kodeksa ili njihovo postojanje?		
	Profesionalne dužnosti u nastavnom radu	
	Neprihvatljive prakse u nastavi	
	Korištenje ljudi i životinja u znanstvenom istraživanju i umjetničkom radu	
	Izmišljanje rezultata	
	Krivotvorenje	
	Plagiranje	
	Izmišljanje i prepravljavanje preporuka	

